

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

KOP Bölgesi Üniversiteler Birliği

NECMETTİN ERBAKAN
ÜNİVERSİTESİ

VI. ULUSLARARASI KOP BÖLGESEL KALKINMA SEMPOZYUMU

BİLDİRİLER KİTABI PROCEEDING BOOK

**VI. KOP BÖLGESEL KALKINMA
SEMPOZYUMU**
“KOPBKS-2018”

VI. INTERNATIONAL KOP REGIONAL
DEVELOPMENT SYMPOSIUM
“KOPBKS-2018”

BİLDİRİLER KİTABI
PROCEEDING BOOK

26-28 EKİM 2018
26-28 OCTOBER 2018

KONYA

VI. KOP Bölgesel Kalkınma Sempozyumu - KOPBKS
26-28 Ekim 2018, Konya

VI. International KOP Regional Development Symposium
26-28 October 2018, Konya

Yayın Yönetmeni
Prof. Dr. Cem ZORLU

Editörler
Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER
Prof. Dr. Mehmet Emin AYDIN
Prof. Dr. Hidayet OĞUZ
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Ali AKYÜREK
Öğr. Gör. Dr. Emine Nihan Cici KARABOĞA

Grafik & Tasarım
Büşra UYAR
Merve ACAR BÜLBÜL
Muhammed Sami TEKİN
Mustafa ALTINTEPE

E- ISBN
978-605-4988-42-6

Tüm Hakları Saklıdır /All Rights Reserved

** Bu kitapta yazılı olan hertürlü bilginin ve yorumun sorumluluğu yazarların kendilerine aittir.*

Aralık, 2018

SEMPOZYUMA DESTEK VEREN KURULUŐLAR

Necmettin Erbakan Üniversitesi
KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

DÜZENLEME KURULU BAŐKANLARI

Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü
İhsan BOSTANCI KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı

ONUR KURULU

Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü &
UNİKOP Dönem Başkanı
İhsan BOSTANCI KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı
Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN Selçuk Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Yusuf ŞAHİN Aksaray Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Muhsin KAR Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Mehmet AKGÜL Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Bayram SADE KTO Karatay Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Cumhuri ÇÖKMÜŐ Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Vatan KARAKAYA Ahi Evran Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Salih KARACABEY Bozok Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Ersan ASLAN Kırıkkale Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Mazhar BAĞLI Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Hasan Ali KARASAR Kapadokya Üniversitesi Rektörü

YÜRÜTME KURULU

Prof. Dr. Mehmet E. AYDIN Necmettin Erbakan Üniversitesi
Halil İbrahim TONGUR KOP Bölge Kalkınma İdaresi
Prof. Dr. Hüseyin KARA Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Ayhan ÖZÇİFÇİ Aksaray Üniversitesi
Prof. Dr. İlyas GÖKHAN Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Ercan OKTAY Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi
Prof. Dr. Çağatay ÜNÜSAN KTO Karatay Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan Kürşat GÜLEŞ Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa KURT Ahi Evran Üniversitesi
Prof. Dr. Őenol AKIN Bozok Üniversitesi
Prof. Dr. Hakan KOCAMIŐ Kırıkkale Üniversitesi
Prof. Dr. Ertan ÖZENSEL Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Vesile ŐENOL Kapadokya Üniversitesi

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER

Prof. Dr. Mehmet E. AYDIN

Prof. Dr. Hidayet OĞUZ

Öğr. Gör. Dr. Emine N. CİCİ KARABOĞA

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Ali AKYÜREK

Halil İbrahim TONGUR

Alper BİLGİÇ

Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü
& UNİKOP Dönem Başkanı

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Necmettin Erbakan Üniversitesi

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Anabel QUAN-HAASE

Prof. Dr. Khaled TADMOR

Prof. Dr. Nizam BARAKAT

Dr. Bessan Mostafa MOUSSA

Prof. Dr. Abdelfettah MADY

Prof. Dr. Ahmet ŞAHİN

Prof. Dr. Ercan OKTAY

Prof. Dr. Ertuğrul ÇAM

Prof. Dr. Mustafa KURT

Prof. Dr. Sue KILPATRICK

Dr. Ismail ZERROUGA

Prof. Dr. Tuğrul KESKİN

Prof. Dr. Necmi UYANIK

Prof. Dr. Recep ÇİÇEK

Prof. Dr. Sezen AKSÖZ

Prof. Dr. Uğur BAŞARAN

Doç. Dr. Emine FIRAT

Dr. Öğr. Üyesi Haluk GEDİKOĞLU

Dr. Ayman HAYAJNEH

Dr. Öğr. Üyesi Necati VARDAR

Öğr. Gör. Zeynep Seden EDGÜ

Dr. Julia M. LOURENCO

Dr. Moain SADEQ

Dr. Abdelmalek DAHCHOUR

Prof. Dr.-Eng. Ahmed Ali HASSAN

Western Ontario Üniversitesi, Kanada

Lübnan Devlet Üniversitesi, Lübnan

Yermük Üniversitesi, Ürdün

Cezair Üniversitesi, Cezayir

Alexandria University, Egypt

Ahi Evran Üniversitesi

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Kırıkkale Üniversitesi

Ahi Evran Üniversitesi

Tasmania Üniversitesi, Avustralya

M'sila University, Cezayir

Shangai University, China

Selçuk Üniversitesi

Ömer Halisdemir Üniversitesi

Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi

Bozok Üniversitesi

Aksaray Üniversitesi

Gıda Tarım Üniversitesi

National and Kapodistrian University of Athens

KTO Karatay Üniversitesi

Kapadokya Üniversitesi

University of Minha Braga, Portugal

Qatar University, Qatar

Agronomy and Veterinary Institute

Ain Shams University ,Cairo, Egypt

YABANCI KONUŞMACILAR

Abdelmalek Dahchour

Abdel Kawi Ahmed Mokhtar Khalifa

Corvin Tolle

Mohammed T. Bani Salameh

Ayman Hayajneh

Fas

Mısır

Almanya

Ürdün

Yunanistan

ÖNSÖZ

KOP Bölgesindeki üniversiteler arasında eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve toplumsal hizmet gibi alanlarda akademik ve idari iş birlikleri yapmak, kamu-üniversite-sanayi etkileşimini ve üniversite-şehir bütünleşmesini ileri düzeye taşımak amacıyla; 01 Ocak 2013 tarihinde kurulmuştur. Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının desteği ve koordinasyonu ile kurulan KOP Bölgesi Üniversiteler Birliği UNİKOP, 26.10.2018 tarihinde yapılan Üniversiteler Üst Kurul toplantısı ile üye üniversite sayısı 13 e ulaşmıştır.

UNİKOP'un faaliyetleri arasında her yıl düzenlenen Uluslararası UNİKOP sempozyumu bulunmaktadır. Bu yıl VI. sı Düzenlenen Kop Uluslararası Bölgesel Kalkınma Sempozyumu'na ev sahipliği yapmaktan mutluluk duymaktayız. Sempozyumun uluslararası nitelikte olduğu için alanında yetkin isimler Bölgesel kalkınma başlığı içerisinde belirlenen tematik alanlara destek sağlayacak şekilde katkıda bulunmuşlardır. UNİKOP'un VI. dönemi ile birlikte sıradanlaşmaması için daha farklı etkinlikler ortaya koyarak bölgesel kalkınmanın ortak bilimsel projelerle daha canlı bir şekilde multidisipliner ama UNİKOP'un özüne sadık kalarak düzenlenmiştir. Bu yıl Necmettin Erbakan Üniversitesi ev sahipliğinde uluslararası olarak düzenlenen, VI. Uluslararası KOP Bölgesel Kalkınma Sempozyumunun temel amacı, başta KOP Bölgesi olmak üzere ülkemizin zenginliklerini ve sorunlarını sektörel bazda derinlemesine araştırma, inceleme ve sorunlara ilişkin çözüm önerileri üretmeye yöneliktir. Bu yıl da ele alınacak temaların; Ana teması Endüstri 4.0 seçilmiş ve "Yenilenebilir Enerji, Tarım-Kırsal Kalkınma, Sosyal ve Beşeri Kalkınma, Savunma Sanayii ve Turizm" alanlarına ilişkin alt tema konularında çalışmalar ile yeni fikirler ortaya çıkacak bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Sempozyuma toplam 210 Adet bildiri ile müracaat edilmiş hakemlik süreci sonunda bunlardan 191 Adedi sunulmaya değer bulunmuştur. Ayrıca 6 farklı ülkeden 8 davetli konuşmacı sempozyuma katılarak Bölgesel Kalkınma Sempozyumunun ana temaları ile ilgili sunumlarda bulunmuşlar, tecrübelerini paylaşmışlardır.

Sempozyumun başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayan ve emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER
UNİKOP Dönem Başkanı

PALM YAĞININ GIDA ENDÜSTRİSİNDE KULLANIMI.....	21
Ümmügülsüm KARA, Gamze ÜÇOK, Durmuş SERT	21
SÜT PROTEİNLERİNİN YENİLEBİLİR FİLM VE KAPLAMALARDA KULLANIMI	31
Gamze ÜÇOK, Ümmügülsüm Kara, Durmuş Sert	31
KARAMANDA PİYASAYA SUNULAN GELENEKSEL BİR GIDA OLAN ERMENEK HELVASININ BAZI KANTİTATİF ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI	49
Mehmet Onurhan Gücüş,Süleyman Gökmen,Burhanettin Yürekli	49
KONYA YÖRESİNE ÖZGÜ GELENEKSEL BİR GIDA OLAN ETLİ EKMEĞİN BAZI KALİTATİF ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ	56
Fatih Büyük Abdulvahit Sayaslan Süleyman Gökmen Hasan Yetim	56
BAZI İYONİZE OLMAYAN RADYASYON UYGULAMALARININ SIĞIR JELÂTİNİN ÇÖZÜNMESİNE VE BAZI GIDALARIN DUYUSAL ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE ETKİSİ.....	63
Süleyman Gökmen, Mehmet Onurhan Gücüş.....	63
DOĞAL ANTİOKSİDAN TRANS-RESVERATROL	69
Nizam Mustafa Nizamlioğlu ¹ , Mehmet Onurhan Gücüş ¹ , İrem Mazlum ¹	69
ORGANOCATALYST FOR ENANTIOSELECTIVE REACTIONS	71
Hayriye Nevin Genç.....	71
CHIRAL RECEPTOR AS A NMR CHIRAL REAGENT	73
Hayriye Nevin Genç, Ümmü Özgün, Abdulkadir Sırt.....	73
BÖLGESEL KALKINMADA GİRİŞİMCİ VE YENİLİKÇİ ÜNİVERSİTELERİN ROLÜ: TÜRKİYE'DE BİR GÖMÜLÜ TEORİ ARAŞTIRMASI.....	89
Özdal Koyuncuoğlu, Mahmut Tekin.....	89
HASTALIKLARIN GENETİK ANALİZİNDE KAYIP GENOTİP VERİ TAHMİNİ İŞLEMLERİ VE ÖNEMİNİN ARAŞTIRILMASI.....	105
Mithat Raşit ÖZÇIKRIKCI, Ali Osman ÇIBIKDİKEN	105
OKULÖNCESİ EĞİTİMİ ALMIŞ İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN GÖRSEL SANATLAR DERSLERİNDEKİ AKADEMİK BAŞARI DURUMLARI.....	111
Dr.Öğr.Üyesi Mustafa Diğler	111

TÜRK-İSLAM MİNYATÜR SANATINDA CENNET VE CEHENNEM TASVİRLERİ
.....121

Dr. Öğr.Üyesi Mustafa DİĞLER 121

Bütün Çalışma Alanlarında Kişisel Koruyucu Donanımların (KKD) Önemi.....131

Ali Bilgiç, Aysel Çimen 131

XIX. - XX. YÜZYIL ARASI OSMANLI DEVLETİ'NDE İŞLETMECİLİK TARİHİNE İLİŞKİN GENEL BİR BAKIŞ.....138

Aylin Yılmaz, Mustafa Atilla Arıcıoğlu 138

SERİN VE FENİLALANİNDEN TÜREYEN SCHİFF BAZI CD(II), PB(II) KOMPLEKSLERİNİN SENTEZİ VE ONLARIN İN-VİTRO ANTİBAKTERİYEL ETKİLERİ Hata! Yer işareti tanımlanmamış.

^aİlyas korkmaz, ^bFatih Sevgi, ^aAhmed Nuri Kursunlu, ^aErsin Güler 165

TARIM VE KIRSAL KALKINMADA YAPAY ZEKÂ KULLANIMI172

Yusuf Uzun, Mehmet Bilban, Hüseyin Arıkan 172

FONKSİYONEL ADSORBAN SPOROPOLLENİN SENTEZİ VE CR (VI) İYONLARIN SULU ÇÖZELTİLERİNDEN ADSORPSİYON YÖNTEMİYLE UZAKLAŞTIRILMASI.....180

Ali BİLGİÇ, Aysel ÇİMEN 180

FONKSİYONELLEŞTİRİLMİŞ SPOROPOLLENİN SENTEZİ İLE CU (II) VE NI (II) İYONLARININ SULU ÇÖZELTİLERİNİN GİDERİLMESİ: ADSORPSİYON, İZOTERMLER VE TERMODİNAMİK ÇALIŞMALAR.....189

Aysel ÇİMEN, Ali BİLGİÇ 189

.....194

Şekil 2.1. Sp-APTS-KPA adsorbanının olası bağlanma reaksiyonu194

KONYA İLİ EĞİMLİ GÜNEŞ BACASI GÜÇ SANTRAL PERFORMANSININ DENEYSEL İNCELEMESİ.....199

Muhammed Hüseyin GÜZEL, Faruk KÖSE, Recep Emre ÜNAL..... 199

EĞİMLİ GÜNEŞ BACASI GÜÇ SİSTEMLERİNDE KULLANILAN RÜZGAR TÜRBİN KANAT PROFİLLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI DENEYSEL ANALİZİ
.....201

Recep Emre ÜNAL, Faruk KÖSE, Muhammed Hüseyin GÜZEL..... 201

EFFECT OF GERMINATION TIME ON NUTRITIONAL AND ANTINUTRITIONAL PROPERTIES OF MUNG BEAN (*Vigna radiate* L.) SEEDS203

Elif Yaver Nermin Bilgiçli 203

EFFECTS OF DIFFERENT DEPHYTINIZATION METHODS ON PHYTIC ACID CONTENT AND FUNCTIONAL PROPERTIES OF PSEUDOCEREALS212

Elif Yaver Nermin Bilgiçli 212

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER İLE TÜRKİYE VE BRICS ÜLKELERİNİN KARŞILAŞTIRMALI BİRANALİZİ222

Orhan ÇOBANFatih MANGIRAYşe ÇOBAN 222

EROZYONLA MÜCADELEDE TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLERİN KULLANILMA OLANAKLARI231

Muhittin Çelebi, 231

AVRUPA BİRLİĞİ (IPARD) DESTEKLERİNİN TÜRKİYE TARIMINA ETKİSİ: KONYA İLİ ÖRNEĞİ242

Fatih Mangır Adem Fidan Esra Kabaklarlı 242

KURAKLIK ŞARTLARINDA YETİŞTİRİLEBİLECEK BİTKİLERDEN ASPİR (CARTHAMUS TINCTORIUS L.) 'İN ÖNEMİ253

Fikret Akınerdem 253

AKSARAY İLİ GÜZELYURT İLÇESİNİN GELENEKSEL GELVERİ TAVASI 259

Nuran Erdem, Süleyman Gökmen..... 259

KOP BÖLGESİNİN 2017 YILI SU ÜRÜNLERİ AVCILIK POTANSİYELİ.....266

Mustafa ÖZ, Burak Evren İNANAN 266

2017 YILI KOP BÖLGESİNİN SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK POTANSİYELİ272

Mustafa ÖZ, Burak Evren İNANAN 272

PIKEPERCH (*Sander lucioperca*) FISHING in KOP REGION and ITS CONTRIBUTION TO INLAND FISHERIES of TURKEY277

Burak Evren İnanan, Mustafa Öz 277

TAŞKALE İNSANININ DİLİ VE GÖZÜYLE EL DOKUMALARININ İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ.....284

Mustafa KONUK, Tekin BAYRAK, Mustafa GENÇ, Derya KONUK, 284

KÜLTÜREL VE EKONOMİK KALKINMAYA KATKI SAĞLAYACAK, BEYŞEHİR HALILARININ ÜRETİMİ	293
Mustafa KONUK, Tekin BAYRAK	293
DEONTOLOJİK ADALET ALGISININ İŞLETME KÜLTÜRÜ ÜZERİNE ETKİSİ: HİZMET İŞLETMELERİNDE BİR ARAŞTIRMA	302
Mehmet KAPLAN, Berna Turak KAPLAN,	302
ÖRGÜTSEL ERDEMLİLİĞİN İŞGÖREN YARATICILIĞI ÜZERİNE ETKİSİ: REKLAMCILIK İŞLETMELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	310
Mehmet KAPLAN, Berna Turak KAPLAN,	310
AB KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI KIRSAL KALKINMA PROGRAMI (IPARD) ÇERÇEVESİNDE TIBBİ VE AROMATİK BİTKİ YETİŞTİRİCİLİĞİNİN DESTEKLEMESİ	317
Ender KAYA, Aykut ÖRS	317
BİYOETANOL ÜRETİMİNE FERMANTASYON SÜREÇLERİNİN ETKİSİNİN İNCELENMESİ	319
Dilek Yılmaz, Prof.Dr.Hidayet Oğuz	319
DÜNYADA ve TÜRKİYE'DE HUBUBAT SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ	327
Emine UĞUR, Mithat Direk	327
EKONOMİK GLOBALLEŞME ve SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA.....	336
Taner Güney	336
DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE BAKLIYAT SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ.....	342
Mithat Direk, Ayşe Öztürk.....	342
SOSYAL VE BEŞERİ KALKINMADA Z KUŞAĞI.....	352
Nurten Sargın	352
BÖLGESEL KALKINMADA TURİZM ETKİSİ VE KÜLTÜREL MİRAS ÜZERİNDEKİ ROLÜ (KARAMAN ÖRNEĞİ)	361
Tekin BAYRAK, Mustafa KONUK	361
BIOCHEMICAL STRESS RESPONSES OF FISH TO CHANGES IN ENVIRONMENTAL CONDITIONS.....	367
Neşe Hayat Aksoy, Mustafa Öz, Burak Evren İnanan, Tahir Karaşahin	367

BALIKLARIN ÇEVRESEL ŞARTLARDA OLUŞAN DEĞİŞMELERE VERDİKLERİ BİYOKİMYASAL STRES CEVAPLARI368

Neşe Hayat Aksoy¹, Mustafa Öz², Burak Evren İnanan³, Tahir Kardeşahin⁴ 368

EFFECTS OF CHANGES IN WATER QUALITY ON FISH BLOOD BIOCHEMISTRY371

Neşe Hayat Aksoy¹, Mustafa Öz², Tahir Kardeşahin³, Burak Evren İnanan⁴ 371

SU KALİTESİNDEKİ DEĞİŞİMLERİN BALIK KAN BİYOKİMYASINA ETKİLERİ372

Neşe Hayat Aksoy¹, Mustafa Öz², Tahir Kardeşahin³, Burak Evren İnanan⁴ 372

Karamanda Bulunan Kültürel Miras Özellikleri ve Kalkınmaya Etkileri.....375

Tekin BAYRAK, Mustafa KONUK 375

ORGANOCATALYST FOR ENANTIOSELECTIVE ALDOL REACTIONS ...381

Ümmü Özgün¹, Hayriye Nevin Genç², Abdulkadir Sırt³ 381

SYNTHESIS OF ORGANOCATALYST FOR ASYMMETRIC MICHAEL ADDITION REACTIONS383

Ümmü Özgün¹, Abdulkadir Sırt² 383

KLONAL SELEKSİYONLA GELİŞTİRİLMİŞ MELEZ PATATES GENOTİPLERİNDE VERİM VE KALİTE ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ 385

Ayşe Kılıç^{1,2} Rahim Ada¹ 385

YERFISTIĞI ÇEŞİTLERİNDE YABANCI OTLA MÜCADELE YÖNTEMLERİNİN VERİM VE KALİTE ÜZERİNE ETKİLERİ390

Gülsüm Kayışoğlu¹ Rahim Ada¹ 390

KURU KOŞULLARDA KİNOA (*Chenopodium quinoa* Willd.) TOHUM VERİMİ VE BAZI VERİM ÖĞELERİ.....403

Mustafa Najdaht Alı Alı, Necdet Akgün 403

İRİ TANELİ VE YÜKSEK TANE VERİMLİ KONSERVELİK VE KURU TANELİK BEZELYE HATLARININ GELİŞTİRİLMESİ410

Hasan DALGIÇ, Ercan CEYHAN 410

TEPELİ PELİKANLARDA OSSA CİNGULİ MEMBRİ PELVICİ ÜZERİNE MAKRO-ANATOMİK BİR ÇALIŞMA429

Ramazan İlğün¹, Zait Ender Özkan², Meryem Karan², Sadık Yılmaz² 429

BEŞERİ SERMAYE AÇISINDAN SURİYE KRİZİNİN TÜRK EMEK PİYASASINA ETKİSİ	431
Mustafa Kartal, Orhan Çoban	431
TÜRKİYE’DE 2003-2018 YILLARI ARASINDA İŞLETME ALANINDA YAPILAN “YEŞİL” BAŞLIKLİ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ	440
Güzide Karakuş, Meral Erdirençelebi	440
ISOLATION OF MYCOBACTERIUM BOVIS IN CATTLE FROM AKSARAY	451
Meriç Lütü Avsever ¹ , Cengiz Çavuşoğlu ² , İlker Çamkerten ³	451
ISOLATION OF MYCOBACTERIUM BOVIS SIT 1805 GENOTYPE (HUMAN GENOTYPE) FROM CATTLE IN AKSARAY	455
Meriç Lütü Avsever ¹ , Cengiz Çavuşoğlu ² , İlker Çamkerten ³	455
HÜNNAP (<i>Z. jujuba</i> Mill.)	459
Büşra ONAT ve Mustafa Kürşat DEMİR ²	459
E-PERAKENDECİLİKTE GIDA ÜRÜNLERİNE YÖNELİK TÜKETİCİ DEĞERLENDİRMESİ	467
Hasan Kürşat Güleş , Büşra Yiğitol	467
HAVUCUN VERİM VE VERİM PARAMETRELERİ İLE BESİN İÇERİĞİ ÜZERİNE FARKLI ÜRETİM METOTLARININ ETKİSİ	469
Semih KİRACI	469
AKSARAY’IN KOP BÖLGESİ HAYVANCILIĞINA SON BEŞ YILDA DÖL VERİMİ ET VE SÜT ÜRETİMİNE KATKISI	475
Şükrü Dursun ¹ , Tahir Karaşahin ² , Caner Öztürk ³ , Gaye Bulut ⁴ , Mehmet Köse ⁵ , M. Osman Atlı ⁶	475
ORTA ANADOLU ŞARTLARINA UYGUN YÜKSEK VERİMLİ KURU TANELİK BEZELYE HATLARININ GELİŞTİRİLMESİ	477
Figen GÜNDOĞAN, Ercan CEYHAN	477
ÜRENİN RUMİNANT BESLEMEDE KULLANILMASI	494
Ender Burçak ¹ , Sakine Yalçın ²	494
TÜRKİYE’DE YENİLENEBİLİR ENERJİ İLE İLGİLİ GELİŞMELER	501
Gökçe Kurucu	501

ENDÜSTRİ 4.0 VE EKONOMİK ETKİLERİ.....	504
Esra Kabaklarlı Fatih Mangır Adem Fidan	504
PLATISMATIA GLAUCA'NIN SU EKSTRAKTININ BİYOLOJİK AKTİVİTESİNİN IN VITRO İNCELENMESİ.....	514
Buğrahan Emsen*, Ali Aslan	514
MİLLİ VE DOĞAL BİR ÜRÜN: KOYUN YÜNÜNÜN ÜLKEMİZ İÇİN PARLAK GELECEĞİ.....	516
Doç Dr Esad Sami POLAT, Selçuk Üniversitesi Küçükbaş Hayvancılık Uygulama Araştırma Merkezi. epolat@selcuk.edu.tr	516
KONYA-EREĞLİ, SİYAH HAVUÇ YETİŞTİRİCİLİĞİ POTANSİYELİ VE GELİŞME FIRSATLARI.....	518
Çetin Palta ¹ Mehmet Zahid Malaslı ¹ D.Ali Çarkacı ²	518
IMPORTANCE AND APPLICATION AREAS OF BIOCHEMISTRY IN ANIMAL HUSBANDRY AND HEALTH.....	520
Neşe Hayat Aksoy	520
YEREL KALKINMANIN ANAHTARI AKILLI KENTLER: LONDRA ÖRNEĞİ	524
Önder KUTLU Erhan ÖRSELLİ Emine ÇELİK	524
KOP İLLERİ YENİLENEBİLİR ENERJİ YATIRIMLARI VE GELECEK PROJEKSİYONU	537
Nihat Çankaya, Muciz Özcan.....	537
ÇİĞ SÜTTEN İZOLE EDİLEN <i>Staphylococcus aureus</i> İZOLATLARINDA ANTİBİYOTİK DİRENÇ ÖZELLİKLERİNİN TESPİTİ	539
Erhan Keyvan	539
IPARD DESTEKLİ KURULAN İŞLETMELERDE GÜNEŞ ENERJİSİ SİSTEMİ KULLANIMI.....	541
Semih Kiracı Adem Fidan.....	541
DOĞUM ÖNCESİ ve SONRASI ANA ve YAVRUYA GÖSTERİLECEK ÖZEN	548
Fatma Satılmış ¹ Hasan Alkan ² Hüseyin Erdem ³	548
ÇEVRESEL ÖZELLİK YÖNÜNDEN FARKLI ÖZELLİKLERE SAHİP R134A VE R152A AKIŞKANI KULLANILARAK TASARLANAN ORGANİK RANKİNE ÇEVİRİMİNİN PERFORMANSLARININ KARŞILAŞTIRILMASI.....	554
Ali Kahraman, Remzi Şahin, Sadık Ata.....	554

ALUMINUM ANODIZATION MUD USAGE AS A FILLING MATERIAL AT A2 TYPE ALUMINUM COMPOSITE SANDWICH PANELS	563
Muhammed İhsan Özgün	563
KONYA VE KARAMAN'DA BAĞCILIK POTANSİYELİ, TEHDİTLER, FIRSATLAR.....	565
Zeki Kara ¹ , Ali Sabır ² , Kevser Yazar ³ , Osman Doğan ⁴	565
KAHVE LEZZETİNE ETKİ EDEN FAKTÖRLER.....	575
Betül BOZKIRLI ^{a*} , Ahmet ÜNVER ^b	575
AYÇİÇEĞİ VE BUĞDAY KÖK EKSDATLARININ YABANI HARDAL VE AKHARDAL'IN TOHUM ÇİMLENMESİ VE ERKEN FİDE GELİŞİMİ ÜZERİNE ALLELOPATİK ETKİLERİ.....	587
Bengü Türkyılmaz Ünal ¹ , Mustafa Bayram ²	587
KOP BÖLGESİNDE YEMLİK YONCA ÜRETİMİ VE YAŞANABİLECEK BİR KURAKLIĞA KARŞI ALINABİLECEK MUHTEMEL ÖNLEMLER	599
Erinç Gümüş.....	599
KOP BÖLGESİNİN TARIMSAL MEKANİZASYON ÖZELLİKLERİ.....	607
M. Zahid MALASLI, Çetin PALTA, Zeliha ÜSTÜN ARGON	607
LAKTASYONDA OLMAYAN İSVİÇRE ESMERİ İNEKLERDE KETOPROFEN ve FLUNİXİNMEGLUMİN UYGULAMASININ GEBE KALMA ORANI ÜZERİNE ETKİSİ*	609
Şükrü Dursun ¹ , Hüseyin Erdem ²	609
GIDA TEKNOLOJİSİNDE FUTURİSTİK YAKLAŞIMLAR	622
Merve Aydın, Derya Arslan	622
NÜKLEER REAKTÖR YAKIT ÇUBUKLARINDA ISIL GERİLMELERDEN KAYNAKLANAN HASAR ANALİZİ.....	624
Hüseyin Yokuş, Ali Öztürk	624
ANTOSİYANİNLERİN SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ	628
Ayşenur Acar, İsmail Tontul ² , Nilgün Ertaş, Derya Arslan	628
RESILIENCE PRACTICES OF TEACHERS IN A MIDDLE SCHOOL	637
Ela Ayşe Köksal	637

SANAL KAYTARMANIN İŞ PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ: KAMU ÖRGÜTLERİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	642
Berna Turak KAPLAN, Mehmet KAPLAN,	642
THE EFFECT OF CYBERLOAFING ON BUSINESS PERFORMANCE: A RESEARCH ON PUBLIC ORGANIZATIONS	643
Berna Turak KAPLAN, Mehmet KAPLAN	643
RISK ORIGINATED FROM UNDERGROUND OPENINGS: YARIMOĞLU SINKHOLE AND ITS EFFECTS AT NEARSIDE AGRICULTURAL FIELDS AND KONYA-KARAPINAR HIGHWAY.....	651
M.Kemal Gokay, Kemal Dogan.....	651
YERALTI AÇIKLIKLARININ OLUŞTURDUĞU RİSKLER: YARIMOĞLU OBRUĞUNUN, KONYA-KARAPINAR KARAYOLUNA VE TARIM ARAZİLERİNE ETKİSİ	652
M.Kemal Goka, Kemal Dogan.....	652
ŞİLEMPE ORGANİK GÜBRESİNİN MAKARNALIK BUĞDAY (<i>Triticum durum</i> Desf.)’DA VERİM VE KALİTE ÜZERİNE ETKİSİ	658
Deniz Burak Ruşen, Necdet Akgün	658
EFFECT OF VİNASSE ORGANIC FERTILIZER ON YIELD AND QUALITY OF DURUM WHEAT (<i>Triticum durum</i> Desf.)	659
Deniz Burak Ruşen, Necdet Akgün	659
ARPADA TANE RENGİ.....	664
Ayşe Özdemir, Necdet Akgün	664
KERNEL COLOR OF BARLEY	665
Ayşe Özdemir, Necdet Akgün	665
ANADOLU YABAN KOYUNUNUN DÜNÜ, BUGÜNÜ VE YARINI.....	671
Mehmet Alparslan Bilgiç, Kemal Kırıkçı	671
PAST, PRESENT AND FUTURE OF ANATOLIAN WILD SHEEP	672
Mehmet Alparslan Bilgiç, Kemal Kırıkçı	672
YEREL YÖNETİŞİMİN SAĞLANMASINDA BÖLGESEL KALKINMA AJANSLARININ ROLÜ	685
Mustafa Kocaoğlu, Ali Yıldırım	685

THE ROLE OF REGIONAL DEVELOPMENT AGENCY FOR PROVIDING LOCAL GOVERNMENT	686
Mustafa Kocaoğlu, Ali Yıldırım	686
SIĞIR EMBRİYOLARININ KRİYOPREZERVASYONUNDA YENİ BİR YAKLAŞIM: BLASTOSİSTİN SUNİ KOLLAPSI	693
Kübra KARAKAŞ ALKAN.....	693
A NEW ASPECT OF CRYOPRESERVATION OF BOVINE EMBRYOS: ARTIFICIAL COLLAPSE OF BLASTOCYSTS.....	694
Kübra KARAKAŞ ALKAN.....	694
İNEKLERDE TOHUMLAMA-DOĞUM ARASINDA MEYDANA GELEN KAYIPLAR.....	695
Hasan Alkan, Fatma Satılmış ¹ , Hüseyin Erdem ¹	695
LOSSES OCCURRED BETWEEN INSEMINATION AND LABOR IN COWS	696
Hasan Alkan, Fatma Satılmış ¹ , Hüseyin Erdem ¹	696
BROYLER RASYONLARINDA SEPIYOLİT KULLANIMININ BESİN MADDE SİNDİRİLEBİLİRLİĞİNE ETKİSİ	697
Ender Burçak ¹ , Sakine Yalçın ²	697
EFFECT OF SEPIOLITE USAGE IN BROILER DIETS ON NUTRIENT DIGESTIBILITY	698
Ender Burçak , Sakine Yalçın.....	698
İNOVASYON FAALİYETLERİNİN KALKINMAYA ETKİSİ: TÜRKİYE DÜZEY-1 BÖLGELERİ ÖRNEĞİ.....	702
Emine Fırat, Zekiye Örtlek.....	702
THE EFFECT OF INNOVATION ACTIVITIES FOR DEVELOPMENT: THE WORK OF LEVEL-1 REGİONS OF TURKEY	703
Emine Fırat ¹ , Zekiye Örtlek ²	703
FİNANSAL KRİZLERİN EKONOMİK BÜYÜMEYE ETKİSİ: 1990-2018 TÜRKİYE ÖRNEĞİ.....	711
Emine Fırat, Dilek Tuğlu, Zeynep Karaçor.....	711
ÖZET	711
THE IMPACT OF THE FINANCIAL CRISIS ON ECONOMIC GROWTH: TURKEY SAMPLES	712

Emine Fırat, Dilek Tuğlu, Zeynep Karaçor.....	712
KAYNAKÇA.....	720
POSTMODERN TÜKETİM ŞEKİLLERİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	721
Selda Başaran Alagöz, Banu Güler	721
POSTMODERN CONSUMPTION TYPES: A RESEARCH ON UNIVERSITY STUDENTS.....	722
Selda Başaran Alagöz, Banu Güler	722
AKKARAMAN KANGAL IRKI KOÇLARDA SEZON DIŞINDA FARKLI DOZLARDA TESTOSTERON UYGULAMASININ SEKSÜEL PERFORMANS ÜZERİNE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ.....	736
Abdurrahman Takcı, Sakine Ülküm Çizmecı, Dursun Ali Dinç, Mehmet Buğra Kıvrak .	736
Determination of the Effect of Different Dose Testosterone Application on Sexual Performance in Akkaraman Kangal Rams Out of Season.....	737
Abdurrahman Takcı, Sakine Ülküm Çizmecı, Dursun Ali Dinç, Mehmet Buğra Kıvrak .	737
YEREL YÖNETİMLERDE SOSYAL BELEDİYECİLİK UYGULAMALARI: KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NİN ENGELLİLERE YÖNELİK HİZMETLERİ.....	738
Sefa USTA, M. Fatih Bilal ALODALI	738
SOCIAL MUNICIPALITY IMPLEMENTATIONS IN LOCAL GOVERNMENT: SERVICES OF KONYA METROPOLITAN MUNICIPALITY FOR THE DISABLED	739
Sefa USTA, M. Fatih Bilal ALODALI	739
sđđır yetiştiriciliğinde hayvancılık 4.0 çözümleri	752
Selim Özkök ¹ Hüseyin Erdem ²	752
LIVESTOCK 4.0 SOLUTIONS IN CATTLE BREEDING.....	753
Selim Özkök Hüseyin Erdem	753
HAYVAN KİMLİKLENDİRMEDE İRİS TANIMA YÖNTEMİ.....	760
Ömer Gürkan DİLEK, Yasin DEMİRASLAN ² , Özcan ÖZGEL ³	760
THE METHOD OF RECOGNIZING IRIS AT ANIMAL IDENTITY	761
Ömer Gürkan DİLEK, Yasin DEMİRASLAN, Özcan ÖZGEL	761

**KAYSERİ TÜRKİYE’DE, TİCARİ BİR KESİMHANEDEKİ KARKASLARDA
BİYOFİLM OLUŞTURAN *STAPHYLOCOCCUS AUREUS* SUŞLARININ VARLIĞI**
.....765

Nurhan Ertas Onmaz *, Harun Hızlısoy, Fulden Karadal, Yeliz Yıldırım, Adalet Dışhan, H.
Burak Dişli, Candan Güngör, Mukaddes Barel..... 765

**PREVALENCE OF BIOFILM PRODUCING *STAPHYLOCOCCUS AUREUS*
STRAINS IN CATTLE CARCASS AT A COMMERCIAL SLAUGHTERHOUSE IN
KAYSERİ, TURKEY.....766**

Nurhan Ertas Onmaz *, Harun Hızlısoy, Fulden Karadal, Yeliz Yıldırım, Adalet Dışhan, H.
Burak Dişli, Candan Güngör, Mukaddes Barel..... 766

**SİMENTAL SIĞIRLARDA MEVSİMİN EMBRİYO ÜRETİMİ VE KALİTESİ
ÜZERİNE ETKİSİ.....774**

Tahir KARAŞAHİN, Şükrü DURSUN, Hüseyin ERDEM, Mehmet GÜLER, Hasan
ALKAN, Fatma SATILMIŞ 774

**EFFECT OF SEASONS ON EMBRYO PRODUCTION AND QUALITY IN
SİMENTAL CATTLE775**

Tahir KARAŞAHİN, Şükrü DURSUN, Hüseyin ERDEM, Mehmet GÜLER, Hasan
ALKAN, Fatma SATILMIŞ 775

EMBRİYO DONDURMA YÖNTEMİ VE KULLANIM ALANLARI776

Sakine Ülküm Çizmeci, Mehmet Güler, Muhammed Furkan Çiftçi..... 776

EMBRİYO FREEZİNG METHOD AND AREAS OF USAGE777

Sakine Ülküm Çizmeci, Mehmet Güler, Muhammed Furkan Çiftçi..... 777

YONCADA TOHUM TUTMA ÜZERİNDE KENDİLEMENİN ETKİSİ.....778

Veli Serkan GÖKÇE, Ahmet TAMKOÇ 778

YONCADA TOHUM TUTMA ÜZERİNDE KENDİLEMENİN ETKİSİ.....779

Veli Serkan GÖKÇE, Ahmet TAMKOÇ 779
Materyal ve Metod..... 780

**TÜRKİYE’DE YENİLENEBİLİR ENERJİ TÜKETİMİ VE EKONOMİK BÜYÜME
İLİŞKİSİ: AMPİRİK BİR ANALİZ784**

Sevilay Konya, Zeynep Karaçor, Mücahide Küçüksucu 784

**THE RELATIONSHIP BETWEEN RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION AND
ECONOMIC GROWTH IN TURKEY: AN AMPIRICAL ANALYSIS.....785**

Sevilay Konya, Zeynep Karaçor, Mücahide Küçüksucu 785

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI VE KIRSAL KALKINMA.....	798
Dr. Ziraat Müh. Ayşe Betül Balcı, Ziraat Yük. Müh. Metin Arıkan.....	798
RURAL DEVELOPMENT INVESTMENT SUPPORT PROGRAM AND RURAL DEVELOPMENT.....	799
Dr. Ziraat Müh. Ayşe Betül Balcı, Ziraat Yük. Müh. Metin Arıkan.....	799
STRATEJİK PLANLARIN KALKINMA PERSPEKTİFİNDEN İÇERİK ANALİZİ GAP BÖLGESİ ÖRNEĞİ	812
Burhan Akyılmaz	812
ANALYSIS OF STRATEGIC PLANS CONTENT FROM DEVELOPMENT PERSPECTIVE: GAP REGION EXAMPLE	813
SUPEROVULATION IN COWS: A REVIEW.....	822
Sakine Ülküm Çizmeci, Mehmet Güler, Ömer Faruk Yeşilkaya.....	822
İNEKLERDE SÜPEROVULASYON: DERLEME.....	823
Sakine Ülküm Çizmeci, Mehmet Güler, Ömer Faruk Yeşilkaya.....	823
HEMATO-BIOCHEMICAL VIEW OF MILK YIELD IN SOME GOAT AND SHEEP BREEDING IN AKSARAY REGION	824
Neşe Hayat Aksoy ¹ , Tahir Karaşahin ²	824
AKSARAY BÖLGESİNDE YETİŞTİRİLEN BAZI KEÇİ VE KOYUN TÜRLERİNDE SÜT VERİMİNE HEMATO-BİYOKİMYASAL BAKIŞ	825
Neşe Hayat Aksoy ¹ , Tahir Karaşahin ²	825
YENİLENEBİLİR ENERJİ SİSTEMLERİ İLE SIFIR KARBON HASTANELERE DOĞRU: KAMPÜS HASTANELERİNİN ÇEVRESEL VE SOSYAL ETKİ DEĞERLENDİRME RAPORLARININ İNCELENMESİ.....	828
Mehtap ÇAKMAK BARSBAY, Mustafa Kemal ÖKTEM.....	828
Özet.....	828
TOWARDS ZERO CARBON HOSPITALS WITH RENEWABLE ENERGY SYSTEMS: ANALYZING ENVIRONMENTAL AND SOCIAL IMPACT REPORTS OF CAMPUS HOSPITALS	829
Abstract.....	829
KOP BÖLGESİNDE ORGANİK HAYVANCILIK FAALİYETLERİ VE KIRSAL KALKINMAYA ETKİSİ	834

Orhan ERMETİN	834
ORGANIC LIVESTOCK ACTIVITIES IN KOP REGION AND ITS IMPACT ON RURAL DEVELOPMENT	835
KÜLTÜRLERARASI İLETİŞİMDE YABANCI DİL ÖĞRETİMİNİN ROLÜ ..	843
Dr. Öğr. Üyesi Z. Zuhul GÜVEN	843
THE ROLE OF FOREIGN LANGUAGE EDUCATION IN INTERCULTURAL COMMUNICATION	844
ÖRGÜTSEL ALANDA İKTİDARIN VAR EDİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAÇ: GÖZETİM VE BİÇİMLENDİRME	845
Büşra Yiğitöl , Mustafa Atilla Arıcıoğlu.....	845
A TOOL ON THE EXISTENCE OF POWER IN ORGANIZATIONAL AREA: SURVEILLANCE AND FORMATTING	846
KURAK VE KIRAÇ ŞARTLARA TOLERANSLI BİTKİLERİN BİTKİSEL ÜRETİM DESENİNE KAZANDIRILMASININ KIRSAL KALKINMA POLİTİKALARINA KATKISI: TESBİ ÇALISI (<i>Styrax officinalis</i> L.) NÜMUNESİ	858
Cüneyt Cesur ¹ Belgin Coşge Şenkal ² Hülya Doğan ³ Tansu Uskutoğlu ⁴ Emine Yurteri ⁵ Ali Rahmi Kaya ⁶	858
PATTERN OF THE TOLERANT PLANTS TO ARID CONDITIONS ON THE RURAL DEVELOPMENT POLICIES: THE EXAMPLE OF TESBİ SHRUB (<i>Styrax officinalis</i> L.)	859
KADIN İŞGÜCÜNE YÖNELİK TEŞVİKLERİN KADINLARIN İŞGÜCÜNE KATILIMINA ETKİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	867
Doç. Dr. Burcu Güvenek, Dr. Öğr. Üyesi Savaş Erdoğan, Ayşenur Şakalak	867
THE EFFECTS OF INCENTIVES TOWARDS WOMEN ON LABOR FORCE PARTICIPATIONS OF WOMEN	868
OECD ÜLKELERİNDE NET DIŞ BORÇ STOKUNUN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ANALİZİ	880
Zeynep Karaçor, Burcu Güvenek, Mustafa Tek.....	880
ANALYSIS OF THE IMPACT OF NET FOREIGN DEBT IMPACT ON ECONOMIC GROWTH IN OECD COUNTRIES	881
ASSESSMENT OF RAW AND COOKED YELLOW PEA FLOUR AND ADDITIVE USAGE ON MIXOLAB PROPERTIES OF FLOUR BLENDS	891
Mine ASLAN, Tekmile CANKURTARAN	891

**ÇIĞ VE PIŞMIŞ SARI BEZELYE UNLARI İLE BAZI KATKI MADDELERİ
İLVESİNİN BUĞDAY UNUNUN MİKSOLAB ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE ETKİSİ
.....892**

Mine ASLAN, Tekmile CANKURTARAN 892

**OSMANLI DEVLETİ-ALMANYA İLİŞKİLER İŞIĞINDA KONYA OVASI PROJESİ
VE BÖLGE DEMİRYOLLARI TARİHİNE BİR BAKIŞ (1878-1914).....900**

Özcan Ateş 900

Özet.....900

**AN OVERVIEW OF THE HISTORY OF THE KONYA PROJECT AND REGIONAL
RAILWAYS IN THE LIGHT OF RELATIONS OF THE OTTOMAN STATE-
GERMANY (1878-1914).....901**

**BÖLGE KALKINMA İDARELERİ İÇİN BİR ROL MODEL: TENNESEE VADİSİ
YETKİSİ905**

Mustafa DİĞİLLİ, Özcan ATEŞ, 905

**A ROLE MODEL FOR REGIONAL DEVELOPMENT ADMINISTRATIONS:
TENNESEE VALLEY AUTHORITY906**

BİNALARDA ENERJİ VERİMLİLİĞİ: KOJENERASYON UYGULAMASI...912

Mahmut Sami Bükler*, Mehmet Kaplan 912

**ENERGY EFFICIENCY IN RESIDENTIAL BUILDINGS: COGENERATION
SYSTEMS913**

**TÜRKİYE'DE AKSARAY İLİNDE TÜKETİLEN BAZI GELENEKSEL ET
ÜRÜNLERİNİN GÜVENLİĞİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA.....921**

Nuran ERDEM¹, Süleyman Gökmen² 921

**A STUDY ON SECURITY OF CONSUMED SHOWING SOME TRADITIONAL
MEAT PRODUCTS IN AKSARAY PROVINCE IN TURKEY.....922**

SUSAMIN AKTİOKSİDAN ETKİSİ.....927

Zeynep Kurtkaya^{1*}, Moussa Hounkonnou², Ahmet Ünver³ 927

ANTIOXIDANT EFFECTS OF SESAME SEED.....928

**ÇEVRESEL PERFORMANS ENDEKSİ VE EKONOMİK BÜYÜME: GELİŞMEKTE
OLAN ÜLKELER ÜZERİNE DEĞERLENDİRME941**

İsmail Tamboğa^{1*}, Bülent Darıcı² 941

**ENVIRONMENTAL PERFORMANCE INDEX AND ECONOMIC GROWTH:
EVALUATION ON DEVELOPING COUNTRIES942**

AFLATOKSİN ANALİZ METOTLARI VE YENİ GELİŞMELER.....	943
Moussa HOUNKONNOU ^{1*} , Mustakime YILMAZ ² , Ahmet ÜNVER ³ , Hasan İbrahim KOZAN ⁴ , Hasan Ali AKYÜREK ⁵	943
AFLATOXIN DETECTION METHODS AND INNOVATIONS	944
TÜRK YABANCILAR HUKUKUNDA MEVSİMLİK TARIM VE HAYVANCILIK İŞLERİNDE ÇALIŞACAK GEÇİCİ KORUMA KAPSAMINDAKİ YABANCILARLA İLGİLİ ÇALIŞMA İZİNİ MUAFİYETİ HÜKÜMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	958
Hasan Alparslan Ayan.....	958
ACCORDING TO TURKISH FOREIGN LAW, THE FOREIGNERS UNDER TEMPORARY PROTECTION TO WORK IN SEASONAL AGRICULTURE AND ANIMAL HUSBANDRY AND THE EVALUATION OF THE WORK PERMIT EXEMPTION CLAUSES.....	959
Hasan Alparslan Ayan.....	959
BERENDİ (AYRANCI – KARAMAN) YÖRESİNDE İŞLETİLEN DOĞAL TAŞIN JEOLJİK VE JEOKİMYASAL ÖZELİKLERİNİN BLOK VERİMİ ÜZERİNE ETKİSİ	966
Alican ÖZTÜRK ¹ , Bilgehan Yabgu HORASAN ²	966
THE EFFECT OF NATURAL STONE GEOLOGICAL AND GEOCHEMICAL PROPERTIES ON BLOCK INCREASED BY BERENDİ (AYRANCI - KARAMAN)	967
TARIM SEKTÖRÜNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	976
Dr. Öğr. Üyesi Baki Oğuz Mülayim	976
OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY IN AGRICULTURE SECTOR...977	
Dr. Öğr. Üyesi Baki Oğuz Mülayim	977
ALADAĞ-YATAĞAN-KIZILÖREN (KONYA GÜNEYBATISI) ARASINDAKİ BÖLGEDE YER ALAN VOLKANİK KAYAÇLARIN MADEN POTANSİYELİNİN ARAŞTIRILMASI	986
Evren SOLGUN ¹ , Alican ÖZTÜRK ²	986
INVESTIGATION ON THE ORE POTENTIAL OF VOLCANIC ROCKS IN THE REGION AMONG THE ALADAĞ-YATAĞAN-KIZILÖREN TOWNS (SOUTHWEST KONYA-TURKEY)	987
Evren SOLGUN ¹ , Alican ÖZTÜRK ²	987
BERENDİ (AYRANCI – KARAMAN) YÖRESİNDE DOĞAL TAŞ ARAMA SONDAJLARINDA KAROT VERİMİNİ KONTROL EDEN FAKTÖRLER...988	

Bilgehan Yabgu HORASAN ¹ , Alican ÖZTÜRK ²	988
FACTORS CONTROLING THE CORE DRILLING IN MARBLE QUARRY IN BERENDİ (KARAMAN) REGION	989
<i>PALUSTRIELLA FALCATA</i> (BRYOPHYTA) EKSTRAKTLARININ YABANI YULAF'IN BAZI FİZYOLOJİK VE BİYOKİMYASAL PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİSİ.....	995
Bengü Türkyılmaz Ünal, Zeynep Düzelten Ballı, Cemil İşlek, Tülay Ezer	995
THE EFFECT OF <i>PALUSTRIELLA FALCATA</i> (BRYOPHYTA) EXTRACTS ON SOME PHYSIOLOGICAL AND BIOCHEMICAL PARAMETERS OF WILD OATS	996
KOP İLLERİ KIRSAL ALANINDA KADIN VE GİRİŞİMCİLİK; KONYA İLİ ÖRNEĞİ.....	1007
A. Ülkü Ermetin	1007
WOMEN AND ENTREPRENEURS IN THE RURAL AREA OF KOP PROVINCES; EXAMPLE OF KONYA PROVINCE	1008
DFT YÖNTEMİ KULLANILARAK ORGANİK KARŞIT ELEKTROTLARIN DIZAYNI VE BOYA İLE DUYARLAŞTIRILMIŞ GÜNEŞ HÜCRELERİNDE KULLANIMI.....	1019
Burak TEKİN, Hacer AZAK, Murat YILDIZ	1019
DESİGN OF ORGANİC COUNTER ELECTRODES USING DFT METHOD AND THEIR INVESTİGATION OF PERFORMANCE İN DYE-SENSİTIZED SOLAR CELLS.....	1020
SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIMDA VERMİKOMPOST KULLANIMI.....	1021
Emine Atalay*, Münüre Tanur Erkoyuncu, Mustafa Yorgancılar	1021
THE USE OF VERMICOMPOST IN SUSTAINABLE AGRICULTURE	1022
GÜNEŞ PANELİ UYGULAMALARINDA HAVA ŞARTLARININ VERİMLİLİĞE ETKİLERİNİN YAPAY SİNİR AĞLARI İLE BELİRLENMESİ.....	1030
Ahmet Kayabaşı, Berat Yıldız, Selami Balcı	1030
THE EFFECT OF AIR CONDITIONS ON EFFICIENCY IN SOLAR PANEL APPLICATIONS BY ARTIFICIAL NEURAL NETWORKS.....	1031
BULANIK MANTIK SİSTEMİNE DAYALI UYARLANIR AĞ KULLANARAK SOLAR PANEL SİSTEMLERİNDE ÇEVRESEL FAKTÖRLERİN VERİMLİLİĞE ETKİSİNİN İNCELENMESİ	1039
Ahmet Kayabaşı, Berat Yıldız, Akif Durdu	1039

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF ENVIRONMENTAL FACTORS ON EFFICIENCY IN SOLAR PANEL SYSTEMS BY USING A ADAPTIVE NETWORK FUZZY INFERENCE SYSTEM1040

GIDA AMBALAJLAMADA MİGRASYON VE BİSFENOL-A1049

Mehmet Onurhan Güçüş¹, Nizam Mustafa Nizamlıoğlu¹, Esra Okur¹, Fatma Ayazlı¹ ... 1049

MİGRATION AND BİSPHENOL-A IN FOOD PACKAGING1050

MARKA OTANTİZİMİ VE MÜŞTERİ MEMNUNİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: YERELDEN ULUSAL MARKA KONUMUNA GEÇME SÜRECİNDE TORKU ÖRNEĞİ1051

Kazım Karaboğa, Murat Çakırkaya 1051

EVALUATION OF BRAND AUTHENTICITY AND CUSTOMER SATISFACTION: TORKU EXAMPLE FROM THE LOCAL TO THE NATIONAL BRAND1052

KONYA İLİ KARATAY İLÇESİNDEKİ ADÖLESANLARIN SÜT VE ÜRÜNLERİNİ TERCİH ETME DURUMLARI1053

H. Emre Ekici, Ebru BAYRAK, M. Ali CEBİRBAY 1053

PREFERENCES of MILK and PRODUCTS in ADOLESCENTS in KARATAY DISTRICT in KONYA1054

GELENEKSEL BİR ÜRÜN: BOZKIR TARHANASI.....1061

Ebru Bayrak, Muhammet Ali Cebirbay, Nazan Aktaş 1061

A TRADITIONAL PRODUCT: BOZKIR TARHANA1062

KUAFÖRLERİN KADININ SOSYALLEŞMESİNDEKİ ROLÜ VE İŞLEVLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA –NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ.....1065

Ercan Geçgin 1065

THE RESEARCH ON THE ROLE AND FUNCTION OF HAIRDRESSERS IN WOMEN'S SOCIALIZATION- THE CASE OF NİĞDE1066

YAĞLARIN ENZİMATİK SULU EKSTRAKSİYONU.....1075

S. Yusra Özkılıç, Ahmet F. İslamoğlu, A. Akbar Hussaini, Derya Arslan 1075

AQUEOUS ENZYMATIC EXTRACTION OF OILS1076

REQUIREMENTS OF CREATIVE ENGINEERING EDUCATION FOR SOCIAL DEVELOPMENT.....1081

M.Kemal Gökay 1081

BEŞERİ KALKINMADA YARATICI MÜHENDİSLİK EĞİTİMİ ZORUNLULUĞU	1082
KONYA OVASI PROJESİ (KOP) BÖLGESİ GELENEKSEL PEYNİRLERİ VE COĞRAFİ İŞARETLEME	1083
Nihat TELLİ, Rabia Serpil Günhan ¹ , Arife Ezgi Telli ²	1083
TRADITIONAL CHEESES of KONYA PLAIN PROJECT (KPP) REGION AND GEOGRAPHICAL INDICATION	1084
IPARD PROGRAMININ (AVRUPA BİRLİĞİ KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI) BÖLGESEL KALKINMAYA ETKİSİNİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ	1093
Mustafa AYDINLI	1093
REGIONAL GROWTH EFFECT OF THE IPARD PROGRAM (EUROPEAN UNION PRE-ACCESSION AID INSTRUMENT)BY DATA ENVELOPE ANALYSIS EXAMINATION	1094
FARKLI OLUK TİPLERİNE SAHİP KALICI MIKNATISLI SENKRON GENERATÖRÜN TASARIMI VE ANALİZİ	1105
Hasan Basri Altıntaş, Mümtaz Mutluer.....	1105
DESIGN AND ANALYSIS OF PERMANENT MAGNET GENERATOR WITH DIFFERENT SLOT TYPES	1106
AKILLI TEKNOLOJİLERİN OTEL İŞLETMELERİNE ETKİLERİ: KAPADOKYA DESTİNASYONU ÖRNEĞİ	1115
Metin KAPLAN, Nezahat KOÇYİĞİT,.....	1115
EFFECTS OF SMART TECHNOLOGIES ON HOTEL ENTERPRISES: THE SAMPLE OF CAPPADOCIA DESTINATION	1116
KONYA-KARAMAN BÖLGESİ YENİLİKÇİLİK GÖSTERGELERİ VE YENİLİKÇİLİK EKOSİSTEMİ ANALİZİ	1122
Rasim Akpınar, Ahmet Uçar, İsmail Başaran, Vehbi Yüksel.....	1122
KONYA-KARAMAN REGION INNOVATION INDICATORS AND INNOVATION ECOSYSTEM ANALYSIS	1123
KONYA'DA FAALİYET GÖSTEREN DERNEKLERİN İNCELENMESİ	1130
Abdurrahman Dinç	1130
INVESTIGATION OF THE ASSOCIATIONS WORKING IN KONYA	1131
KONYA KADINLAR PAZARININ GASTRONOMİ VE MİMARİ ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA	1141

Nazan Aktaş, Dicle Aydın, Dürdane Uçgun	1141
A QUALATIVE STUDY ON GASTRONOMY AND ARCHITECTURAL CHARACTERISTICS OF KONYA WOMEN BAZAAR	1142
BÖLGESEL KALKINMA-BÖLGESEL İNOVASYON İLİŞKİSİ: DÜZEY-1 BÖLGELERİ ÖZELİNDE BİR ARAŞTIRMA	1149
Efe Can Kılınc, Nazan Şahbaz Kılınc, Mustafa Kartal	1149
RELATIONSHIP BETWEEN REGIONAL DEVELOPMENT AND REGIONAL INNOVATION: A RESEARCH İN LEVEL-1 REGIONS	1150
APPLICATION OF MICROENCAPSULATION TECHNIQUES IN FOOD TECHNOLOGY	1160
Hadjer Benyahia ^{1*} , Ahmet ÜNVER ² , Sofiane ZIDANI ³	1160
YEŞİL ALANLARIN SULANMASINDA TOPRAK ALTI DAMLA SULAMA YÖNTEMİNİN KULLANIM OLANAKLARININ ARAŞTIRILMASI	1175
Selman Kaya, Mehmet Şahin	1175
INVESTIGATION OF USAGE POSSIBILITIES OF SUBSURFACE DRIP IRRIGATION METHOD FOR GREEN FIELD IRRIGATION.....	1176
ErOZYONA UĞRAMIŞ ALANLARIN ISLAHI İÇİN İĞDE budama artıKLARININ kompostlaştırılması ve biyokömür ÜRETİMİ -Karapınar Örneği.....	1177
Osman MÜCEVHER ¹ , Fevzi AKBAŞ ¹ , Mustafa BAĞCI ¹ , Cevdet ŞEKER ²	1177
BIOCHAR PRODUCTION AND COMPOSTING OF ELAEAGNUS ANGUSTIFOLIA-PRUNNING RESIDUES FOR RECLAMATION OF AREAS INDUCED BY EROSION - A CASE STUDY OF KAPAPINAR PROVINCE..	1178
FARKLI ORANLARDA BİYOETANOL - BENZİN KARIŞIMLARININ BENZİNLİ BİR MOTORDA KULLANIMININ PERFORMANS ANALİZİ.....	1190
KOP BÖLGESİNDEKİ MISIR VE DİĞER TARLA BİTKİLERİNİN BİYOKÜTLE ÜRETİM POTANSİYELLERİ VE BUNLARIN ENERJİ ÜRETİMİNDE KULLANIM İMKANLARI.....	1202

AKILLI TEKNOLOJİLERİN OTEL İŞLETMELERİNE ETKİLERİ: KAPADOKYA DESTİNASYONU ÖRNEĞİ

Metin KAPLAN²⁷⁵, Nezahat KOÇYİĞİT²⁷⁶,

Özet

Yüksek teknolojilerin seri ve akıllı üretimi gerçekleştirdiği Endüstri 4.0 teknolojisinin gelişmesiyle birlikte mühendislik alanlarında olduğu kadar sosyal bilimler alanında da ekonomi ve işletmeler üzerine her geçen gün artan oranda etkileri görülmektedir. Bu etkilerin sadece üretim teknolojisi ile sınırlı kalmadığı, rekabet edebilirlikte zorluklar ve fırsatları ve toplumsal değişimleri de beraberinde getirdiği bilinmektedir. Bilgi iletişim teknolojileri sayesinde turizm sektörünün geleceğini şekillendiren megatrendler, çok boyutlu yazıcılar, coğrafi bilgi sistemleri, uzay turizmi, uydu takip sistemleri, dijital tur rehberleri gibi uygulamalar da sektörde rekabet edebilirliği artıran bu gelişme ve değişimler arasındadır. Ayrıca bu yeni nesil bilgi teknolojileri bölgesel kalkınma ve kentleşme ile birlikte gelen sorunların çözümünde internet uygulamalarının kullanımı ile akıllı şehir, akıllı turizm destinasyonları gibi birçok kavramın da önem kazanmasına neden olmaktadır.

Bu çerçevede nitel araştırma yönteminden faydalanılarak öncelikle literatürde var olan çalışmalar taranmış ve kuramsal bir çerçeve sunulmuştur. Nevşehir Belediyesi'nin, Kapadokya Belediyeleri'nin web sayfaları ziyaret edilerek akıllı teknoloji kullanımı uygulamaları araştırılmıştır. Türkiye'nin önemli bir destinasyonu olan ve çalışmanın örneğini oluşturan Kapadokya Bölgesi'nden bir otel yöneticisi ile görüşülerek akıllı teknoloji uygulamalarının varlığı araştırılmıştır. Nevşehir Belediyesi'nin akıllı şehircilik uygulamalarına ağırlık verdiği fakat Kapadokya'nın 4 ve 5 yıldızlı otellerindeki müşteri profiline belirli bir paket program çerçevesinde bölgeye gelen, paket program kapsamındaki konaklama, yeme-içme hizmeti beklentisinde olan müşterilerden oluştuğu görülmüştür. Bu nedenle ciddi teknoloji yatırımı gerektiren akıllı otel çalışmalarına kaynak ayırmanın uzun vadede mümkün olmadığı düşüncesi ağır basmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Bilgi Teknolojileri, Akıllı Kent, Akıllı Turizm, Kapadokya Bölgesi*

²⁷⁵ Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Bölümü, mkaplan@nevsehir.edu.tr

²⁷⁶ Öğr. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, nkocyyigit@konya.edu.tr

EFFECTS OF SMART TECHNOLOGIES ON HOTEL ENTERPRISES: THE SAMPLE OF CAPPADOCIA DESTINATION

Abstract

With the advancement of Industry 4.0 technology where high technology performs mass and smart production, its effects are observed increasingly on the economy and businesses in social sciences as much as engineering field. It is known that these effects are not limited to merely production technologies and brings about challenges and opportunities in competitiveness and social changes. Thanks to information communication technologies, applications such as megatrends, multi-dimensional printers, geographical information systems, space tourism, satellite tracking systems and digital tour guides are among the developments that increase competitiveness in the sector. Also, these new generation information technologies contribute to the increasing importance of many concepts such as use of internet applications in solving the problems caused by regional development and urbanization and smart tourism destinations.

In this respect, firstly studies in the relevant literature were reviewed using the qualitative research method and a theoretical framework was presented. Official websites of the Nevşehir Municipality and Cappadocia municipalities were visited and use of smart technology practices were searched. The manager of a hotel located in the Cappadocia region, which is an important destination in Turkey and which comprises the sample of the study was interviewed, and the existence of smart technology applications was examined. It was seen that Nevşehir Municipality places greater importance on smart city planning practices. On the other hand, it was observed that the customer profile of the 4 and 5 star hotels of Cappadocia consists of customers that visit the region as part of a certain program with the expectation of accommodation, and food and beverage services offered in the program. Therefore, it is concluded that allocation of resources to smart hotel studies that require serious technological investments does not seem possible in the long term.

Keywords: *Information Technologies, Smart City, Smart Tourism, Cappadocia Region*

1. Giriş

Endüstri 4.0 temelli yapay zeka, mobil uygulamalar (app), nesnelerin interneti gibi son teknolojiler, kentlerin ve endüstrilerin “akıllı” olma yolunda kullanmaya başladıkları uygulamalar arasındadır. Bu nedenle Dördüncü Sanayi Devrimi'nin ortaya çıkardığı bu teknolojilerle, turizm sektöründe geliştirilen uygulamalar, “akıllı turizm destinasyonu” yazınında araştırmalara sıklıkla konu olmaktadır. Söz konusu uygulamalar turizm endüstrisi için rekabet edebilirliği, turistler için deneyimleri artırmaktadır.

Turizm sektöründe otel işletmeleri açısından yaşanan teknolojik gelişme ve değişimler ele alındığında sosyal medyada gidilen yerler, görülen mekanlar, yenilen yemekler konusunda yapılan paylaşım ve yorumların, ürünü soyut nitelikte hizmet olan otel işletmeleri için maliyeti olmayan bir tanıtım faaliyeti ve ürün somutlaştırma olabilmektedir. Ayrıca akıllı teknoloji ve yönetim uygulamaları diğer birçok sektörde olduğu gibi özellikle taklidi kolay hizmetlerin ve rekabet edebilirlik şartlarının ağır olduğu turizm sektöründe de hizmet yenilikçiliği sağlamayı hedeflemektedir.

Bu amaçlarla çalışmada öncelikle akıllı şehircilik uygulamalarına ve akıllı turizm kavramına ilişkin kavramsal çerçeve sunularak, Türkiye'nin önemli bir turizm destinasyonu olan Kapadokya Destinasyonu merkezi Nevşehir İli, destinasyonun başkenti Göreme İlçesi, Ürgüp ve Avanos İlçeleri Belediyeleri'nin akıllı şehircilik kapsamında başlattıkları çalışmalara değinilmiştir. Devamında Kapadokya Yöresinde yoğun turist ziyaretine uğrayan bir otelin uygulamaları akıllı turizm uygulamaları çerçevesinde değerlendirilerek sonuca ulaşılmaya çalışılmıştır.

2. Kavramsal Çerçeve ve Literatür Bilgisi

Akıllı şehir kavramı ve gelecekte nereye varacağı alan yazınında yeni olmakla birlikte günümüzün toplumsal sorunlarına (sağlıktan enerji verimliliğine, eğitimden refaha, vb.) çözüm bulmada bilgi ve iletişim teknolojilerinde bir üst evre olan “Nesnelerin İnterneti” ortaya çıkmakta, teknoloji ve şehrin sosyal bileşenleri bir araya gelerek sinerji oluşturmaktadır (Vicini, vd., 2012: 55). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı çözümlerin odak noktasına insanı alarak, daha yaşanabilir ve verimli olması amacıyla kendini sürekli geliştiren ve öğrenen şehirler akıllı şehirler olarak tanımlanmaktadır (Çelik ve Topsakal, 2017: 152).

Akıllı turizm girişimlerinin birçoğu da akıllı şehir projelerinden doğmaktadır. Avrupa’da yenilikçilik ve rekabetçilik üzerine odaklanarak akıllı turizm uygulamalarını geliştirmek üzerine çalışılmaktadır (Gretzel, vd., 2015: 180). Asya’da da akıllı turizmi ön planda tutmak için Hindistan, Güney Kore ve Çin gibi birçok gelişmekte olan ülke hükümetlerinin akıllı turizmden yararlanan teknolojik alt yapıyı inşa etmeye yoğunlaştıkları görülmektedir (Vasavada ve Padhiyar, 2016: 55).

Turizmde bilgi teknolojileri uygulamaları, seyahat şirketlerinden bilgi alma ve rezervasyon yaptırmadan, otellerde, ön büro, arka ofis, yiyecek ve içecek bölümlerinde teknoloji ile turizm entegrasyonuna kadar yaygın şekilde kullanılmaktadır. Günümüzde kabloludan (internet) kablosuza, akıllı teknolojinin (sensörler ve bulut bilişim) aracılığı ile yeni bir turizm dönemi tanımlanmaktadır (Koo, vd., 2015: 99). Akıllı turizm kavramı hakkında net bir tanım olmamakla beraber literatürde akıllı otel, akıllı destinasyon, akıllı ulaşım gibi kavramlarla ön plana çıkmaktadır (Yalçınkaya, vd. , 2018: 34). Akıllı turizm; deneyim ve kaliteyi artırmak için turistik alanların sürdürülebilir gelişimini garanti eden, herkesin erişebileceği, ziyaretçinin çevresiyle etkileşimini ve entegrasyonunu kolaylaştıran, son teknoloji ürünleri altyapısı üzerine inşa edilmiş, yenilikçi bir turizmdir (Aktaran: Gretzel, vd., 2015: 180). Örneğin, sadece otobüs seferleri takvimini sunmayan ve aynı zamanda elektronik cihazlarını şarj etmek için USB portları sağlayan turist otobüsleri, pek çok ülkede ziyaretçilerine hizmet vermektedir. Ayrıca, şehir genelinde bisikletler temin edilmekte ve turistler akıllı mobil cihaz uygulamaları aracılığıyla yerlerini doğrulayabilmekte ve böylece çevre dostu taşımacılık teşvik edilmektedir (Vasavada ve Padhiyar, 2016: 56).

Akıllı teknolojilerin kullanımı otel işletmeleri açısından ele alındığında teknolojik yatırımların son derece yoğun ve büyük çapta oldukları görülmektedir. Öyle ki Amerika’da Silikon Vadisi’nde bulunan bir otelde, robotlar oda servisinde kullanılmaya başlamışken, Japonya’da 2016 yılında açılan bir otelde de personelinin %90’ının robot teknolojisinden oluşan görüntüsü insana benzeyen robotlar oluşturmaktadır (Çakmak ve Demirkol, 2017: 223).

Akıllı otel yönetimi, iş zekası uygulamaları ile bilgi sistemlerinin merkezi bir şekilde yönetimi kapsamında, otel odalarının giriş/çıkış, ışık, ısı ve kişiselleştirilmiş hizmetlerinin kontrolü ifade edilmektedir (Gökalp ve Eren, 2016: 280). Tablo 1’de turizm endüstrisinde ve otel işletmelerinde yaygın olarak kullanılan bilişim sistemlerine örnekler verilmektedir.

Tablo 9 Turizm ve Otelcilik Sektörü Yaygın Bilgi Sistemleri Uygulamaları

Sistem	Örnekler
Temassız Sistemler	<ul style="list-style-type: none"> • Anahtarsız oda girişleri • Parasız ödeme • RFID özellikli üyelik kartları
İnsan Takip ve Kontrol Sistemleri	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk takip bilekleri
Varlıkları Takip Sistemleri	<ul style="list-style-type: none"> • Yiyecek ve içecek yönetimi • Stok kontrol
Bilgi Sistemleri	<ul style="list-style-type: none"> • Expo 2010’da kullanılan RFID özellikli biletler

	<ul style="list-style-type: none"> • Oyunlar ve yarışmalar için ziyaretçi performansı izleme ve raporlama
Tur Sistemleri	<ul style="list-style-type: none"> • Otomatik sosyal ağ gönderileri • Ziyaretçilere yön vermede kullanılan kişiselleştirilmiş otomatik mesaj görüntüleri

Kaynak: Gökalp ve Eren, 2016: 282.

Akıllı uygulamalar ile birlikte turizm endüstrisinde bilgi sistemleri aracılığı ile yapılan rezervasyonlar, satın almalar, gps verileri gibi bilgiler depolanmakta, insanların seyahat ve harcama eğilimlerini kontrol ve yönetim için bir yol sunmaktadır (Dinçer ve Çakmak, 2018: 552).

Teknoloji kullanımının turizme etkilerinden biri de turist rehberliği ve rehberleri üzerinedir. Bilgi ve teknoloji kullanımı konusunda birikimi olan bir turistik tüketici profili karşısında rehberlerin gelişen ve değişen uygulamalar hakkında donanım kazanmaları gerekmektedir. Kapadokya gibi tur seyahatinin yoğun olduğu destinasyon bölgelerinde turun gerçekleşmesinden ve yöre ve tarihi eserleri hakkında bilgi vermekten sorumlu olan rehberler, turist grupları ile uzun süre iletişim halindedir. GPS destekli harita uygulamaları, müzeler ve ören yerleri hakkında sesli ve yazılı anlatım uygulamaları gibi teknolojik gelişme ve yeniliklerden payını alan rehberler gezi yerleri hakkında önceden bilgi ve birikime sahip turistik tüketici profili ile karşı karşıyadır. Öyle ki balon turunda elindeki tabletle son 5 yılın kaza istatistiği ile gelen turist, verilecek hatalı bir bilgiyi yanlışlayabilmektedir (Çakmak ve Demirkol, 2017: 228).

Alanda yapılan çalışmalara bakıldığında, Özen (2018) Kapadokya için mobil turist rehberliği önerisini, Topsakal, vd. (2018) Antalya için akıllı turist kartı önerisini, Kayıkçı ve Bozkurt (2018) turizmde yapay zeka, Can vd. (2017) yerli otel zincirlerinin mobil uygulamaları, Özgüneş (2017) turizm endüstrisinde artırılmış gerçekliği odak noktasına alarak çalışmışlardır.

3. Araştırmanın Amacı ve Yöntem

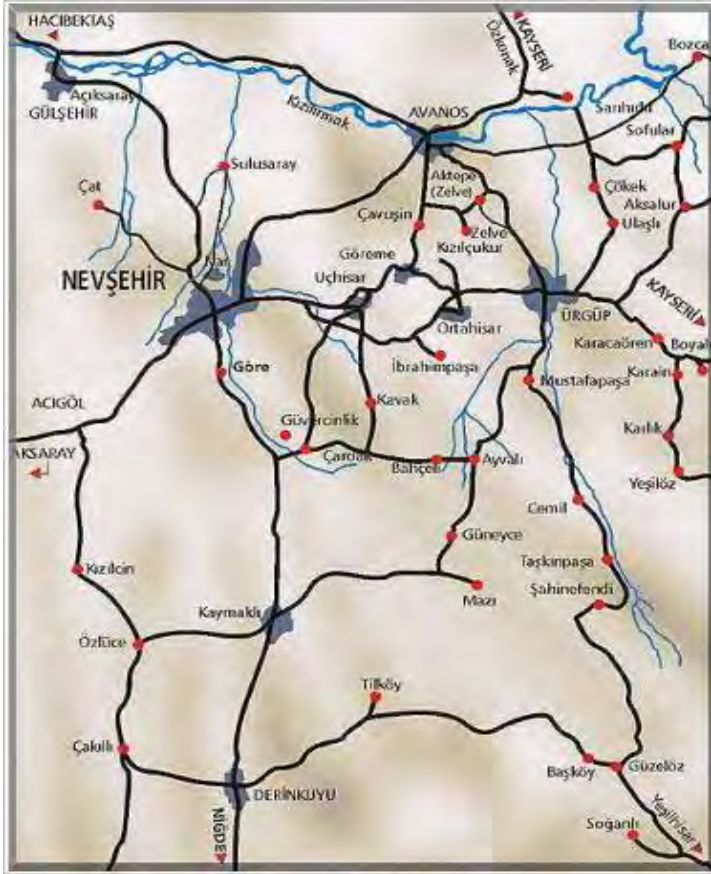
Bu çalışmada, yaşam kalitesini iyileştirmek, trafik izleme sorunlarına çözüm getirmek, enerji kullanımını ve maliyetlerini azaltmak amaçları ile teknoloji ve şehir kavramlarının bütünleşmesi, beraberinde teknolojiye bağımlılığı ile bilinen turizm endüstrisinde de akıllı denilebilecek teknoloji uygulamalarının varlığı sonucu akıllı teknolojilerin otelcilik sektörüne etkileri araştırılmak istenmiştir. Bu amaçla Türkiye’de önemli bir turizm destinasyonu olan Kapadokya destinasyonunun uygulamalarını akıllı turizm destinasyonları kapsamında incelemek ve Kapadokya destinasyonu ve otellerinin akıllı turizm destinasyonu olarak tanınması için önerilerde bulunmak hedeflenmiştir.

Araştırmada doküman incelemesi ve mülakat kapsamında nitel araştırma yönteminden faydalanılmıştır. Nevşehir Belediyesi Akıllı Şehir Çalışmaları incelenerek, Kapadokya Yöresi’nde bir otel uygulamalarının Akıllı Turizm Uygulamaları çerçevesinde gözlemlenmesi yoluna gidilmiştir.

4. Bulgular ve Tartışma

Kapadokya sahip olduğu doğal, tarihi, kültürel değerleri ve eşsiz görünümü ile Turizm’in en gözde merkezlerinden, Türkiye’nin dünyaya açılan en önemli kapılarından biri olma özelliğini korumaktadır. Merkezi konumu Nevşehir olan bölgenin sınırları Aksaray’dan Malatya’ya kadar uzanmaktadır. İlginç

coğrafyası, çok kültürlü zengin birikimi ile dünya turizminin de dikkatini çeken bölge, 1985 yılında UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası listesine alınan bir turizm merkezidir. Tarihi 5 bin yıl öncesine dayanan ve kültürün merkezi olma konumunda hızla ilerleyen bölgeyi her yıl 2.5 milyonu aşkın turist ziyaret etmektedir. Şekil 1 geniş anlamda Kapadokya Bölgesi'nin sınırlarını gösterir bir haritadır.

Şekil 8 Kapadokya Haritası

Kaynak: <https://www.kapadokyaweb.com>

Çalışmada dar anlamda Kapadokya ele alınarak Nevşehir İl Merkezi odak noktası olmuştur. Öncelikle Nevşehir Belediyesi'nin akıllı şehirlik kapsamındaki çalışma ve projeleri belediye web sayfası ziyaret edilerek ve çeşitli mecralardaki haberler derlenerek ortaya konulmaya çalışılmıştır. Nevşehir Belediyesi tarafından başlatılan projede Haziran 2018'de kartlı sistemin devreye girmesiyle birlikte kredi kartı ve akıllı telefonlar da kullanılarak temassız şekilde şehir içi toplu taşımadan yararlanılması hedeflenmektedir. Kartlı sistemin uygulanmasıyla birlikte şehrin değişik noktalarında kartlı sistem dolun istasyonları oluşturulmuştur. Şehir içi toplu taşımanın çağın gerektirdiği teknolojik yeniliklerden yararlanarak yapılmasının sağlanması yönünde çalışmalar kapsamında merkezi noktalarda akıllı durak sisteminin hayata geçecek olması da akıllı kent olma yönünde bir başka uygulamadır. Akıllı duraklarda oluşturulacak sistem ile hat otobüslerinin kaç dakika sonra durakta olabileceğinin rahatlıkla öğrenilebilecek olması da bu teknolojik hizmet kapsamındadır.

Belediyenin akıllı kavşak sistemiyle, şehir merkezindeki trafik akışında "Dinamik Kavşak Kontrol Sistemi" olarak da isimlendirilen uygulama ile kavşakların trafik yoğunluğuna göre yönetilmesinin sağlanmasının yanı sıra, kavşaklardaki bekleme sürelerini azaltmak ve en kısa süre içerisinde daha

fazla oranda araç geçişlerinin artırılmasının amaçlanması özellikle bölge turu yapacak turistler için kolaylık sağlamaktadır.

Ayrıca akıllı şehir kapsamında Nevşehir Belediyesi'nin internet sayfası üzerinden şikâyet ve öneriler kısmından hem vatandaşlar hem de turistler mail ile ulaşabilmektedir.

Çalışmanın devam eden kısmında Kapadokya Bölgesi'nden yoğun turist alan bir otelin bilgi teknolojileri kullanım düzeyi ve akıllı otelcilik uygulamalarına ilişkin çalışmaları gözlemlenerek ve otel yöneticisi ile görüşülerek analiz edilmeye çalışılmıştır. Bulgular şöyledir:

- Kapadokya bölgesindeki 4 ve 5 yıldızlı oteller müşteri profili olarak belli bir paket program çerçevesinde seyahat eden, o paket ürünün içerdiği standart bir konaklama, yeme içme hizmeti beklentisinde olan turistik ürün tüketicilerinden oluşmaktadır.
- Gelen müşterilerin genel profili teknoloji ile çok iç içe yaşamayan, yaş aralığı yüksek müşterilerden oluşmaktadır. Kapadokya Bölgesi'ndeki otel işletmecileri yatırımlarını yaparken bu hususları dikkate almaktadır.
- Burada öne çıkan husus verilen hizmet karşılığında alınan ücretlerin düşük olması, bütçenin işletmelerin vermekle yükümlü oldukları hizmetleri ancak yerine getirmelerine yetmesiyle sonuçlanmaktadır. Bu nedenle ciddi bir teknoloji yatırımı gerektiren akıllı otel çalışmalarına kaynak ayırmaları uzun vadede düşünülememektedir.
- Ayrıca gelen müşteri otelde zaman geçiren müşteri profili değildir. Kültür turizmi çerçevesinde hareket eden, otelde sadece konaklamak için kalan, sabah otelden çıkan ve bölge turu yapan müşterilerden oluşmaktadır.
- Müşteriler rezervasyonda hızlı ve ucuz bir yöntem olan e-rezervasyon sistemlerini kullanmaktadırlar.

5. Genel Değerlendirme ve Sonuç

Akıllı teknoloji uygulamalarının kullanımı verimlilik, müşteri memnuniyeti, karlılık ve azalan maliyetler gibi olumlu sonuçlar doğurabilecektir. Söz konusu akıllı teknolojiye yatırım yazılım ve donanım (tabletler, cep telefonları, RFID etiketleri, sensörler, kablosuz bağlantılar gibi) maliyetleri getirecektir. Turistik müşterilerin özellikle sosyal medyayı aktif kullanımı, gezilip görülen yerler hakkında destinasyona ilişkin deneyim ve şikayetlerini ya da bir fotoğraf karesini paylaşmaları potansiyel müşteri profilini etkilemekte belki de bir tehlike olarak önceden görülen yerler gelen turist sayısını azaltabilmektedir. Kıyaslandığında Türkiye'de diğer önemli bir destinasyon olan Antalya ve akıllı şehircilik uygulamaları bilinen Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin çalışmaları dahi henüz çok yeni ve kısıtlı görülmektedir. Bu nedenle bahsedilen ve geliştirilen akıllı otel uygulamalarının günümüz itibari ile yalnızca büyük otel işletmelerinde kurulumu ve kullanımı olanaklı görünmektedir.

Bu sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler yapılabilir.

- Turistik müşterilerin kendilerine ait olan ve kablosuz ağ teknolojisinin kullanıldığı akıllı telefonlar, taşınabilir aygıtlar, tabletler ve kamusal ekranlar aracılığı ile daha fazla bilgiyi kendi dillerinde edinebilecekleri uygulamaların geliştirilmesi önerilebilir.
- Gezilip görülecek yerler, müzeler hakkında GPS temelli ya da internet vasıtası ile bilgi alınabilecek modern arabirimlerin geliştirilmesi, tur rehberlerinin de analog bilginin yanı sıra bu dijital bilgiden yararlanması tavsiye edilebilir.
- Ayrıca otel ve tur personellerinin teknolojik ürün kullanımı hakkında bilgilendirici kurslar almalarının sağlanması ve turlar esnasında teknolojik araçlarla donanmaları gerekmektedir.
- Kapadokya gibi tarihi değeri, doğal oluşumu zengin olan bir destinasyonun tanıtımında bu teknolojilerin kullanımının etkinliği açısından daha etkili olabilecek bilgi merkezlerinin kurulması yerinde olabilecektir.

- Araştırmalar Kapadokya yöresi için çok daha genişletilebilir olmalı ve Akıllı Şehirler Raporu'nda yer alan Büyükşehir Belediyelerinin çalışma ve projelerinin uygulanabilirliği tartişılmalıdır.

Kaynakça

- Can, B. K., Yeşilyurt, H., Lale-Sancaktar, C. ve Koçak, N. (2017). Mobil Çağda Mobil Uygulamalar: Türkiye'deki Yerli Otel Zincirleri Üzerine Bir Durum Tespiti, *Journal of Yasar University*, 12(45), 60-75
- Çakmak, F. T. ve Demirkol, Ş. (2017). Teknolojik Gelişmelerin Turist Rehberliği Mesleğine Etkileri Üzerine Bir Swot Analizi, *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7 (7), 221-235.
- Çelik, P. ve Topsakal, Y. (2017). Akıllı Turizm Destinasyonları: Antalya Destinasyonunun Akıllı Turizm Uygulamalarının İncelenmesi, *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 149-166.
- Dinçer, İ. F. ve Çakmak, F. T. (2018). Gözetim Toplumu Yönetimi ve Turizm Endüstrisi Açısından Değerlendirilmesi, *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (4), 551-558.
- Gökalp, E. ve Eren, E. (2016). Akıllı Teknolojilerin Turizm ve Otelcilik Sektöründe uygulanması, *İçinde: Smart Technology & Smart Management: Akıllı Teknoloji & Akıllı Yönetim*, Editör: Vahap Tecim, Çiğdem Tarhan, Can Aydın, 278-287.
- Gretzel, U., Sigala, M. , Xiang, Z. ve Koo, C. (2015). Smart Tourism: Foundations and Developments, *Electron Markets*, 25, 179-188.
- Kapadokya Haritası 1. (2018). Erişim Tarihi: 25.09.2018, Erişim Adresi <https://www.kapadokyaweb.com/fotograf/kapadokya-haritasi-1>.
- Kayıkçı, M.Y. ve Bozkurt, A.K. (2018). Dijital Çağda ve Alpha Kuşağı, Yapay Zeka Uygulamaları Ve Turizme Yansımaları, *Sosyal Bilimler Metinleri*, 1, 54-64.
- Koo, C., Gretzel, U., Hunter, W. C. ve Chung, N. (2015), The Role of IT in Tourism, *Asia Pacific Journal of Information Systems*, 25(1), 99-104.
- Özen, A. (2018). Çok Dilli Kapadokya Mobil Turist Rehberliği Bilgi Sistemi Önerisi, *Verimlilik Dergisi*, 1, 117-140.
- Özgüneş, R.E. ve Bozok, D. (2017). Turizm Sektörünün Sanal Rakibi (Mi?): Arttırılmış Gerçeklik, *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 146-160.
- Topsakal, Y., Yüzbaşıoğlu, N. ve Çelik, P. (2018). Yeni Nesil Turist Kartları: Antalya Destinasyonu Turist Kartı Önerisi, *Uluslararası Antalya Kongresi*, 180-181.
- Vasada, M. ve Padhiyar, J. Y. (2016). Smart Tourism: Growth For Tomorrow, *Journal Of Research*, 1 (12), 55-61.
- Vicini, S., Bellini, S. ve Sanna, A. (2012), How to Co-create Internet of Things-Enabled Services for Smarter Cities, *The First International Conference on Smart Systems, Devices and Technologies*, 55-61.
- Yalçınkaya, P. , Atay, L. ve Karakaş, E. (2018). Akıllı Turizm Uygulamaları, *Journal Of Gastronomy and Travel Research*, 2 (2), 34-52.